1e Jaargang, nummer 49, 5 december 2024

REFO TIJD

Blad van het Instituut voor Calvinistische Studiën i.s.m. de Nederduits Gereformeerde Kerk (1571) - De moederkerk van Nederland sinds 1579. ‘Geen kerk zal over een andere kerk heersen, geen taakuitvoerder over de andere taakuitvoerder.’ (Kerkorde Emden, 1571)

In dit nummer : Bespreking de Saambinder 1974 - deel 3, en Bespreking de wachter sions 1967

BESPREKING DE SAAMBINDER 1974 - DEEL 3

W. C. Lamain stelde dat als God in ons leven verschijnt, dan kunnen we het niet meer stellen met de zwijnendraf van de wereld. Er komen andere begeerten en behoeften. Men begeert dan de moedermelk van het Woord, en niets gaat meer snel. Lamain stelt dat ze wel uren reizen om een kruimel brood te ontvangen. Dan moet de mens een wildernistocht maken. (De Saambinder, 28/2, 1974)

God is geen sadist, maar wil dat we onderwerpelijk met de natuur en de wildernis omgaan, niet voorwerpelijk. Het moet persoonlijk doorleefd worden. Over dit verschil sprak Witsius ook toen hij het over de boom van kennis had. Er is dus altijd maar een gedeeltelijk ‘ja’ en een gedeeltelijk ‘nee’. De mens moet niet overdrijven en het niet te zwart-wit maken. De gereformeerde voorvaderen lieten de dialectiek er van zien, de nuances. Dingen kunnen anders zijn dan de moderne, westerse, zelfgenoegzame mens denkt. Altijd denkt men maar weer de slimste van de klas te zijn in het westen. Een ieder strijdt voor zijn eigen vaandel. Vaak kom je dan op een verdachte markt terecht.

In de woestijn lijdt men dorst en hongersnood, waar de mens kwijnt, stelt Lamain. Hun ziel lijdt duizend pijnen en angsten van de dood. En toch is daar ergens een bron des Heeren, stelt Lamain. Nu, dit is wat de hel is. Daar moet je leren bouwen, leren filosoferen en geestelijk te leven.

In de hel moet de mens het materialisme afleren, al het snelle. In de hel moet de mens de schakels leren. De mens moet daar leren het gehele pad te begaan. Zo komt de mens uiteindelijk bij de bron. De hemel is dus omringd door de hel. Eerst moet de mens, net als Jezus en de oude profeten, door de hel heen, om principes te leren, te minderen, want minder is meer.

De gereformeerde voorvaderen hebben veelvuldig gesproken over het geheimenis van de hel, in al zijn veelzijdigheid en diepte, maar zij worden weinig gelezen. Veelal worden de kerken voortgetrokken door leken. Kerken zijn vaak erfgoed van families en kerkeraden, en de geleerde predikanten worden er gekooid. Ze mogen een heleboel dingen niet uitspreken, die ze wel denken, vanwege hun studie. En dan moeten de predikanten soms vluchten. Ik heb het met mijn eigen ogen gezien, en heb het zelf ook meegemaakt.

De kerken worden veelal voortgedreven door de lagere krachten. De Saambinder waarschuwt er ook veel tegen. Zij roept de vrome : ‘Kom hogerop.’

Wij moeten uiteraard oppassen voor al te ijverige en spitsvondige allegoriseringen en vergeestelijkingen, waar Calvijn, Ledeboer en Kersten ook tegen waarschuwden. Nog steeds staat de willekeur en de overgeestelijkheid op de loer, de zweverigheid die afdoet aan het Woord des Heeren, en het laat vervagen tot bijzaken. De allegorisering en vergeestelijking mag niet afdoen aan het vaste Woord. De uiteindelijke en daadwerkelijke betekenis mag niet verloren gaan. Ook in hermeneutiek en exegese zijn we aan duidelijke regels onderworpen.

A. Bac (1940-2010) die als predikant in Boskoop, Oostkapelle en Bodegraven werkte stelde dat nalatigheid ook zonde is, en dat Eli zijn zonen niet genoeg bestrafte. In I Samuel 3:13 staat dat Eli hen niet eens zuur aanzag. Hij bestrafte hen wel, maar niet genoeg.

W.C. Lamain klaagde dat er geen lust is tot de vreze des Heeren. De mens wil blijven wat hij is. Wij krijgen vaak een nee te horen, juist om ons te beschermen. Lamain stelt ook : Wie het vatte kan, die vatte het. (7/3, 1974)

Paulus kreeg ook een nee te horen toen hij een doorn of pin had in zijn vlees. Het was om hem tegen de zonde, tegen de hoogmoed en overmoed, te beschermen. Het is juist de liefde van God als God ‘nee’ zegt, ook als mensen bij de hemelpoort worden afgewezen en eerst naar de hel moeten. Daar moeten ze een les leren. Ook de hel is de zorg en de liefde van God, de tucht. Er is een eeuwig ‘nee’ tot het aardse, het zondige, het voorwerpelijke, maar niet tot het geestelijke. God toornt niet voor eeuwig.

Lamain stelde : Zalig zijn zij die een nee horen, die niet hun zin krijgen. Hij spreekt zeker ernstig over de eeuwigheid, zoals Calvijn dat ook deed, maar we mogen dit nuanceren. De

gereformeerde vaderen hebben hier veel over gesproken. Lamain gaat niet voor het goedkope evangelie. Er moet vrees en ernst zijn, stelt hij, omtrend deze dingen. Het vlees kan er namelijk anders al te gemakkelijk mee weglopen.

Die vrees is niet zomaar eerbied, maar voorzichtigheid, kunnen we stellen. We hebben te strijden met de afgoden. Kersten stelde dat de afgoden ook in hun eigen kringen ronddwaalden. Ze waren er dus nog niet. Het was nog oorlog, en er is nog steeds oorlog. Altijd weer riep de Saambinder op tot zelfonderzoek.

Heb je alles al in kannen en kruiken ? Dan loop je groot gevaar. Zelfgenoegzaamheid ligt op de loer. Lamain wees op de duivel die als een briesende leeuw tekeer ging. Beseffen wij het wel ? De duivel zou zoeken wie hij zou mogen verslinden. Laten we daarom niet indutten, maar waakzaam zijn. De tijden zijn heel duister.

K. de Gier noemt als bijzondere vrucht van de uitverkiezing de droefheid die naar God is over de zonde. De droefheid die met en naar de wereld is bewerkt de dood, stelt de Gier. Maar waar is die droefheid ? Vele kerken zullen te licht bevonden worden, te zoet, te vrolijk. Andere kerken zullen te zwaar bevonden worden. Ze hebben anderen teveel belast. Zij waren als de farizeeërs met hun menselijke overleveringen die de mensen kwelden.

Daarom noemt de Saambinder ook het belang van het kruis-evangelie. En haar stem is lieflijk. (14/3, 1974)

Ik had een droom dat ik in een ouderlijk huis leefde met twee moeders. Deze twee moeders leefden in gevecht met elkaar. De ene moeder was het sterfjaar van C. Steenblok, 1966, en de andere moeder was iets in de Saambinder. 1966 was een wereldgezinde tiran. Ik werd door 1966 opgesloten gehouden in het ouderlijke huis. De andere moeder, van de Saambinder, wilde mij laten ontsnappen. Ik zou dat door een briefje doen, wat ik bij de kamer van de 1966-moeder moest leggen als ze nog zou slapen, en daarin moest ik neerzetten dat ik al weg zou zijn als ze zou zijn ontwaakt. Ik zou met de fiets weggaan en mijn bed meenemen. De Saambinder-moeder stelde dat ze de uittocht wel kon regelen door iemand me laten op te halen. Ik was al bij mijn fiets met mijn matras. Ik had mijn haren nog niet gekamd, maar de Saambinder-moeder zei dat ik nu moest gaan, want ze was al wakker geworden, en had haar tv al aangezet. Ze sprak ook al door een soort tv-intercom. Ik wilde eerst zelf met de fiets weg, met de matras, maar merkte dat dat maar moeilijk ging, dus de Saambinder-moeder belde een inlader op die een grote machine had voor de uittochten. Klaarblijkelijk deden ze dat wel meer. De inlaad-machine zou al naar me op weg zijn, dus ik kon de inlaad-machine tegemoet gaan. Ik moest wel, want de Saambinder-moeder zei dat de 1966-moeder al kwam. Ik zou contact blijven houden met de Saambinder-moeder via een zendertje. De 1966-moeder raakte toen in gevecht met de Saambinder-moeder. De Saambinder-moeder kon haar wel de baas, maar kon haar verder niet tegenhouden. Toen ging de 1966-moeder achter mij aan. Via het zendertje stelde de Saambinder-moeder welke weg ik moest inslaan om de inlaad-machine tegemoet te gaan. Ik zag toen de grote machine, en kon zo met fiets en matras naar binnengaan. De 1966-moeder was woest en was uitgegroeid tot een verschrikkelijk monster. Woest ging ze tekeer. Ze brulde. Ze kon niet tegen de inlaad-machine op. Uiteindelijk veranderde ze in een briesende clown. De Saambinder-moeder stelde toen dat ik verder zou moeten gaan met het onderzoeken van de Saambinder.

Genadedrammers doven het geestelijke uit. Ze doven het persoonlijke, bevindelijke uit. Dat zou de kerkenoorlog van de zeventiger jaren zijn. Hierdoor zou de gereformeerde gemeente meer neigen naar C. Steenblok. Ze waren ergens tussen Kok en Steenblok ingekomen, een kloof die nogal veel gevaren opleverde, maar waar wel een pad of brug tussenin was. Die moesten ze zien te vinden. Dat ging met hulp van de Saambinder.

De mens wil niet horen van zijn zonde. Daarom was C. Steenblok een doorn in hun oog. Zij wilden horen dat alles goed was. Daarom was C. Steenblok de steen des aanstoots. 1953 was een schrikjaar voor hen. Daarom kwam 1966. We kunnen spreken van de gouden jaren van 1953-1966. Die kwamen abrupt ten einde in 1966. Toen moesten de gg en de ggin hier lering uit trekken. Ze moesten ontwaken tot het steenblokkiaanse. Dit zou een zware strijd zijn. De Saambinder-moeder liet hen niet in de steek.

BESPREKING DE WACHTER SIONS 1967

In 1967 volgde F. Mallan (1925-2010) C. Steenblok op, en nam ook de redactie over van De Wachter Sions. Ze moesten nu verder zonder C. Steenblok. De gouden jaren waren voorbij. 1966 had hard toegeslagen. Het was een enorm verlies. De inlaad-machine die mij in de droom tegemoetkwam in de ontsnapping uit de 1966-gevangenis was De Wachter Sions, het blad van de ggin. Hiertoe hielp de Saambinder-moeder mij.

F. Mallan spreekt in De Wachter Sions van 1967 dat wij door de diepe val in Adam in tijdelijke en eeuwige ellende zijn aangekomen, zonder ons toedoen. Wij zijn onderworpen aan de bittere vruchtgevolgen van de zonde, stelt F. Mallan. Hij noemt het een grondeloos diepe val. (6/1, 1967)

Nu, toch is daar een weg, een hoger

natuurproces gaande. Wij moeten ontdekt worden aan de tijdelijke en eeuwige ellende in Adam, de tijdelijke en eeuwige doodstaat door de zonde onder ogen komen. Daar moeten wij bedroefd over zijn, en ons van afzonderen, als een weg door de wildernis. Wij moeten niet bij de zonde blijven, maar er tegen strijden, en dat kan alleen als we eerst de aard van de zonde en het loon van de zonde leren kennen. Hierin moeten we de Heere niet vooruit lopen en ook niet achterblijven, maar ons houden aan de afwachtingsleer van Calvijn, het onderscheiden van de tekenen der tijden en de roeping. Wij moeten wachten op God's leiding en niet dingen uit het vlees gaan doen. Vandaar ook dat het niet zomaar om genade of werken gaat, maar de mens moet volkomen afsterven aan zichzelf en zijn afgoden, om zo de Heere te volgen. Dat is het pad van het geslachte lam. Laten wij het geslachte lam echter niet verafgoden. In het westen heerst er een geheel andere Jezus. Men heeft genade tot hoofdzaak gemaakt, voorop gezet, en de zonde-ontdekking achteraan gezet. Hier streed C. Steenblok tegen. Hier streed F. Mallan tegen, zoals ook Calvijn er tegen streed, en Kersten. Kersten wilde ook niets weten van een goedkope Jezus.

De verafgoding gaat diep. De mens moet ontwaken tot die diepe val in Adam van tijdelijke en eeuwige ellende. Dit mag men overigens niet verabsoluteren. In de eeuwigheid is er een weg. Ook in de eeuwige hel, waarin we allen zijn door Adam, is een weg. God was met de psalmist in de hel, dichtte hij in psalm 139. Ieder vlees zal een eeuwig 'nee' te horen krijgen, opdat het voorwerp losgelaten zal worden, en men tot het onderwerp zal komen. Leren leven van de broodkruimels en de waterdruppels, en bij ontzegging hiervan de volle prijs ervoor betalen, de volle reis ervoor maken. Dat is wat de tocht door de wildernis betekent : Het leren leven met het vele 'nee', gewoonweg omdat de mens moet minderen, het aardse moet leren loslaten om tot het geestelijke te komen. Het is iets heel ernstigs. God is een verschrikkelijk vuur wat woedt tegen de zonde. Alleen hierin is het waarlijke leven, maar men heeft dit overmatig verletterlijkt en gedramatiseerd, overmatig zwaar gemaakt. Terwijl de gereformeerde voorvaderen het hebben verdiept en genuanceerd.

Heeft u uw evangelie al in kannen en kruiken ? Dan bent u nog niet tot het kruis-evangelie gegaan, wat altijd dieper gaat, wat altijd genuanceerder wordt. Men is veelal zelfgenoegzaam in de moderne kerk. Men heeft alles al gebrouwen tot vlotte formules. Men heeft van de voorwerpen van religie afgoden gemaakt, en de onderwerpen opzij geschoven. Men heeft C. Steenblok gekruisigd. 1966.

Maar de Wachter Sions ging door met de prediking van C. Steenblok. Ze lieten zich niet uit het veld slaan. De strijd tegen het zelfgenoegzame en zorgeloze ging door. Die aloude roep van Calvijn om te strijden tegen de dartelheid. Het volk mocht niet in slaap vallen, maar moest waken en nuchter zijn. Oh, de geest van 1966 was dronken en woest. Dronken was zij van het bloed van de oude profeten. En zij werd tot een clown om het werk des Heeren te bespotten.

De Wachter Sions stelde in 1967 dat er geen voorwerpelijke aanbieding is. Wie het voorwerp heeft aangenomen is nog gewoon dood. Als dat uw enige grond is dat u een voorwerp hebt aangenomen, dan bent u nog midden in de dood. (20/1, 1967)

Het was de aloude boodschap van Witsius in de jaren 1600, die door de Wachter Sions heensprak. Er wordt nee gezegd tegen voorwerpelijke kennis en ja gezegd tegen onderwerpelijke kennis, en dat is een pad. Zo besprak hij de boom der kennis. Dit waren dus eigenlijk twee bomen. Zo moet men ontwaken tot de geleerde kennis, niet de aangenomen kennis. Zo mag men komen van verdieping tot verdieping, zo mag men komen tot het grotere verband.

De Wachter Sions noemt het algemene aanbod vergif. Het gaat niet om zomaar het voorwerp. C. Steenblok waarschuwde hier ook tegen en wees op het bevindelijke, onderwerpelijke pad.

De Wachter Sions stelde haarfijn vast wat er aan het gebeuren was in de moderne kerken : een onbestemde algemene voldoening en een daarop onbestemd algemeen aanbod van genade was niets anders dan een lukraak rondstrooien van een genade-Jezus voor een ieder die het wil opgrijpen en de zaligheid aan de willekeur van mensen onderwerpen en overleveren. Deze geest van willekeur werd veel door de gereformeerde voorvaderen genoemd en bestreden. Dat gebeurt als de genade goedkoop wordt gemaakt. Dan nemen de mensen er een loopje mee. Zo werd de algemene genade als een afgod van de mensen. Het werd hoofdzaak voor de mensen.

C. Steenblok was zeer geliefd. Bij zijn begrafenis waren ook predikanten uit andere kerkelijke richtingen. Overal moest men ontwaken tot het steenblokkiaanse, tot 1953, wat zo nodig was in de kerken. Er moest weer grond komen.

De Wachter Sions liet duidelijk zien wat voor een tijd ze konden verwachten. De Wachter Sions stelde dat men de donkere bruid om het leven wilde brengen. Het zou steeds benauwder worden met al die hoge geesten die de kop op zouden steken. We hebben het gezien. 1966 kwam opzetten en zou veel verwoesting aanbrengen in de zeventiger jaren en daarna. Er zou ook jacht gevoerd worden op het nageslacht van de donkere bruid. We lezen hierover in het boek Openbaring. Verschrikkelijke monsters zouden er op aarde heersen, broedsel van 1966. Ze

zouden strijden om 1953 geheel uit te doven, maar ze konden het niet. Wel zouden ze de 1953-ers vervolgen.

We hebben het gezien, de verschrikkelijke zeventiger en tachtiger jaren waarin de gedeformeerden alles wat nog oud-gereformeerd was om zeep probeerden te helpen, en daarvoor allerlei wereldse instituties optrommelden. Ze konden het niet geheel verwoesten. Het enige wat eigenlijk gebeurde was dat het oud-gereformeerde juist verdiept en genuanceerd werd. Het gedeformeerde kleed ging van haar af. Het was het herstel van de Nederduits gereformeerde kerk, de moederkerk van Nederland. Het Emdens-Rodenbergse geheimenis werd onthuld. Maar velen keken weg. Ook nu is die strijd er nog. Het is een koude oorlog. Families worden verscheurd en raken verbitterd. En scheuring moet er wel zijn.

Hoge geesten zouden de kop op steken, stelde de Wachter Sions in 1967. De hoge geesten zouden zichzelf zoeken om zo in het voorgestoelte te komen. Hier zouden ze alles voor wagen. Ze spelen er Russisch roulette voor. Ze wilden het volk voorwerpelijk gebruiken. Ook religie. Daar staan ze te rammelen met hun voorwerpen als afgoden. Het is gerammel en geritsel. Ze frummelen maar wat. Er zit geen diepte in. Er is geen grond voor. Het is levenloos, zielloos, liefdeloos, waar Paulus al tegen waarschuwde in de brieven aan Timotheus. Het is totaal gewetenloos. Ze staan ook niet open voor reden. Ze zijn stijfnekkig op hun pad. Ze sterven voor hun doel. Het is de absolute doodstaat. Het is zelfverwoesting. Eerst zou de mens der zonde zich openbaren. Laten we onszelf niet voor de gek houden. We moeten dwars door dit tijdperk heen. Zo gingen we door de zeventiger en tachtiger jaren, tot nu. Het monster liet al zijn koppen zien, en al zijn kronen. Het waande te heersen over ons. In deze doodstrijd is de kerk nog steeds verwikkeld.
